Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto
kaisa.iso-sipila@eduskunta.fi
Viite: Lausuntopyyntönne 2.6.2017

Turun kaupungin lausunto: HE 60/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2017 lisätalousarvioksi: pääluokka 29: Erityisesti korkeakoululaitokselle osoitetut lisäresurssit positiivisen rakennemuutoksen alueilla

Turun kaupunki kiittää lausuntopyynnöstänne ja lausuu asiassa seuraavaa:

Lisätalousarviossa esitetyt rahoitus ja toimet Turun ja Lounais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen osaamishaasteisiin vastaamiseksi on lähtökohtaisesti oikeansuuntainen kokonaisuus, joka antaa mahdollisuudet käynnistää välttämättömiä muutos- ja kehittämistoimia alueen koulutusjärjestelmässä alueen yrityselämän tarpeiden mukaisesti erityisesti lyhyellä tähtäimellä.

Lounais-Suomessa käynnissä oleva positiivinen rakennemuutos on luonteeltaan pitkäkestoinen systeeminen muutos, jonka aikajänne ulottuu 2020-luvun puoliväliin. Systeeminen muutos edellyttää nopeavaikutteisten ja kertaluontoisten toimien lisäksi myös pitemmän aikavälin rakenteellisia muutoksia alueen koulutustuotantoon osana kansallista kokonaisuutta.

Teknologiateollisuuden arvion mukaan korkeakoulutettujen osaajien vuotuinen rekrytointitarve Lounais-Suomen teknologiateollisuuden yrityksiin nousee lähivuosina nykyiseltä n. 450 henkilön tasolta kaksinkertaiseksi, yli 800 henkilöön.

Lisätalousarviossa esitetty toimintamalli ei riittävästi vastaa tähän haasteeseen. Erityisesti Turku AMK:n osalta panostus insinöörikoulutukseen, jonka kaksinkertaistamista nykytasolta Turku AMK on perustellusti esittänyt, jää esityksessä aivan riittämättömäksi. Panostusta Turku AMK:n insinöörikoulutuksen lisäämiseen tulee merkittävästi lisätä Turku AMK:n Opetus- ja kulttuuriministeriölle tekemän alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti.

Esitetyn tekniikan yhteistyöyliopiston toimintamalli on parhaillaan jatkovalmistelussa. Lähtökohtaisesti Turun kaupunki katsoo, että yhteistyöyliopistomallilla tulee saada aikaan vähintään vastaava tulos ja vaikuttavuus alueella kuin olisi saatu Turun yliopiston esittämällä DI -koulutusoikeuksien laajentamisella Turun yliopistoon.

Yhteistyöyliopistomallin onnistuminen edellyttää sekä tekniikan alan AMK-tason että yliopistotason kandidaattivaiheen opetuksen ja koulutuksen merkittävää lisäämistä Turussa. Pelkästään maisterivaiheen opintoihin keskittyvä yliopistoyhteistyömalli, joka toistaiseksi on ollut lähes yksinomaisesti esillä, ei ole alueen kannalta riittävä eikä myöskään realistinen opiskelijarekrytoinnin kannalta katsottuna.

Tällä hetkellä kaikki Turku AMK:sta valmistuvat koneinsinöörit työllistyvät, osa jo ennen valmistumistaan. Toisaalta huippusuhdanteessa yritykset eivät voi eivätkä halua luovuttaa avaintehtävissä olevia AMK-insinöörejään jatko-opiskelijoiksi. Myöskään merkitsevää insinöörien työttömyysreserviä jatkokoulutettaviksi DI -ohjelmiin ei ole. Ainoan todellisen ja kestävän potentiaalin muodostaa n. 1000 Varsinais-Suomen lukioista vuosittain valmistuvaa pitkän matematiikan kirjoittajaa. Heille pitää tarjota Turkuun realistinen, houkutteleva, kandivaiheesta alkava normaali DI -koulutuspolku, sekä nykyistä paljon mittavampi AMK-opiskelumahdollisuus, josta osa voi jatkaa edelleen DI -maisterivaiheen opintoihin.

Muutoin Turun kaupunki viittaa alueen 50 teollisuusyrityksen 24.5.2017 valtioneuvostolle toimittaman vetoomuskirjelmän (liitteenä) sisältöön ja argumentteihin. Turun kaupunki katsoo, että Lounais-Suomen alueen yritysten perustellut tarpeet tulee lähtökohtaisesti ja ensisijaisesti huomioida positiivisen rakennemuutoksen edellyttämiä toimia ja resurssien suuntaamista koskevassa päätöksenteossa.

Aleksi Randell
Kaupunginjohtaja
Turun kaupunki